MU Brno – Valtice 2013

Regionální inovační strategie a jejich financování

Barbora Babjaková, Ph.D.
Slovenská plnohospodárska univerzita Nitra, FESRR
Ing. Petr Jiříček
Vysoká škola polytechnická Jihlava

Cíle příspěvku *1

- Komparace vybraných regionálních inovačních strategií jako základních koncepčních dokumentů v oblasti rozvoje znalostní ekonomiky v regionech
- Specifikace moderních finančních aktivit, jež jsou v daných regionech vytvářeny pro zvýšení inovačního potenciálu v regionu a cílenou podporu inovačních opatření
- *Příspěvek byl zpracován v rámci grantu Interní grantové soutěže VŠPJ č. VSPJ/01266/2013-KR „Finanční programy na podporu inovací v regionu“*

Teoretická východiska příspěvku *2

- Liberální ekonomie – J. A.Schumpeter (1883-1950), rodák z Třeště na Vysočině, rakouský ministr financí, profesor Harvardské univerzity – autor původní teorie inovací
  - neoklasický tržní model se nenachází ve stavu rovnováhy, ekonomické systémy se neustále vyvíjejí, pouze podnikatel může přeměnit tyto kvantitativní změny ve kvalitativní ekonomický rozvoj.
- Neoinstitucionalistická ekonomie – zakladatelé Douglas North a Robert Coase inspirováni v oblasti inovací a znalostního kapitálu J.A.Schumpeterem, vytvářeny nové modely růstu založené na inovacích

Teoretická východiska příspěvku *3

- Modely endogenního růstu *Robert Lucas 1988, Paul Romer 1990* – modely růstu, orientující se na endogenní zdroje růstu, jimiž je znalostní kapitál(vzdělání a odborné kvalifikace) a technologický kapitál,vytvářen podnikatelskými inovacemi a vědeckým výzkumem, jež vytvářejí pozitivní externality, prostupující ekonomikou
- Semiendogenní model růstu *Charles I. Jones - Introduction to Economic Growth* (2002) popisuje vliv technického pokroku na ekonomický růst, který vnímá jako endogenní veličinu, ale stává se růstovým faktorem pouze v souvislosti s exogenním faktorem populačního růstu

Teoretická východiska *4

- Schumpeteriánský model růstu - Peter Howitt, Phillipe Aghion (teorie kreativní destrukce, *A Model of Growth Through Creative Destruction* 1992, nově 2007 *Endogenous Growth Theory*) –založen na vertikálních inovacích, generovaných konkurujícím si výzkumným sektorem pro potřeby podnikatelského sektoru.
- Rovnováha trhu v současnosti je determinována očekáváními nad výsledky výzkumu v budoucnu.
- Jednou z těchto zdrojů očekávání je kreativní destrukce – výhled příštích výsledků výzkumu je ovlivněn hrozbou destrukce renty, plynoucí z výsledků současného výzkumu.
- Tempo růstu je rostoucí funkcí množství inovací, velikosti znalostního kapitálu a produktivitou výzkumné práce a klesající diskontní mírou investovaného výzkumného kapitálu.

Metodologie

- Pro komparaci vybrány a 2 slovenské a 2 moravské regiony - Nitriansky samosprávny kraj, Žilinský samosprávny kraj, Jihomoravský kraj a Moravskoslezský kraj
- Posuzované období se týká regionálních inovačních strategií pro období 2007-13
- Komparace je prováděna:

a) z pohledu kvality zpracování RIS
b) z pohledu výběru priorit a realizace inovačních opatření (projektů)
c) z pohledu používaných finančních nástrojů a aktivit

Zkoumán bude i vliv teoretických koncepcí růstových modelů neoinstitucionalistické ekonomie na regionální inovační strategie

Porovnání prioritních témat strategií *6

MSK	JMK	NSK	ŽSK
1 transfer technologií	1. transfer technologií	1. vytváření inovačního prostředí a celoplošná inovační osvěta	1. inovační politika a kultura
2 lidské zdroje	2. poradenství a služby pro firmy	2. šíření poznatků a vzdělávání v oblasti inovací a tvořivosti	2. spolupráce při inovacích
3 internacio-nalizace	3. lidské zdroje	3. podpora inovačního procesu	3. infrastruk. podpora inovací
4 koordinace a implementace RIS	4. Internacio-nalizace	4. zabezpečení podpůrného mechanizmu pro financování inovací	4. finanční podpora inovací
			5. znalostní základna inovací

Zaměření specifických cílů RIS podle Union Innovation Scoreboard *7

- Aktivátory – Lidské zdroje, Výzkumné systémy, Finance a podpora
- Firemní aktivity – Investice, Vazby a podnikání, Intelektuální aktiva
- Výstupy – Inovátoři a Ekonomické efekty

	MSK	JMK	NSK	ŽSK
Aktivátory	7	10	3	5
Firemní aktivity	2	5	1	6
Výsledky	1			

Komparace RIS dle finančních nástrojů a podpor inovací *8

Region	MSK	JMK	NSK	ŽSK
Seed fund	ne	ano	ne	ne
Patentní a licenční fond	ano	ano	ne	ne
Fond mikropůjček	ano	ano	ano	ano
Ostatní podpora	Klastry Inovativní hub Inovační vouchery Brockerage events Technology foresight Inovační portál Workshopy JVC	Klastry Inovativní hub Inovační vouchery Brockerage events Technology foresight Kreativní cizinci Inovační portál Workshopy JVC	Inovační portál Technology foresight	Klastry Regionální inovační Benchmarking Brokerské centrum Inovační portál Technology foresight

Závěr *9

- Inspirace teoretickými modely (zejména nové RIS) avšeobecný důraz na tzv. *triple helix model*
- Propracované financování širokého typu inovačních aktivit
- Zajímavá je strategie Žilinského kraje zpracovaná s pomocí regionů excelence EU- Dolní Rakousko a Sodermanland (SW)
- Nejkvalitnější se jeví RIS Jihomoravského kraje – největší praktické dopady : vznik Biotechnologického inkubátoru INBIT, vznik dvou klastrů – Středoevropského technologického institutu (CEITEC) a Water Technology Alliance, vznik Mezinárodního centra klinického výzkumu (ICRC).
- *triple helix* JMK - podpora veřejné správy (kraj a město Brnem a jejich agentury), aktivní zapojení velkých korporací i malých a středních firem a vliv teoretické i výzkumné činnosti 3 brněnských univerzit – Masarykovy univerzity, Vysokého učení technického a Mendlovy univerzity.